

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 37P/10/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5119200563
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Silvia Tisová
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2020:5119200563.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žilina v konaní pred sudkyňou Mgr. Silviou Tisovou vo veci starostlivosti o t. č. už plnoleté dieťa

K. B., nar. XX. 1. XXXX,

bytom ako matka, dieťa rodičov matky: K. B., nar. XX.XX.XXXX, t. č. bytom M. Y. XX, D. a otca: V. B., nar. XX. XX. XXXX, trvalý pobyt D., právne zastúpený JUDr. Ľubošom Rackom, PhD., advokát so sídlom Štúrova 19, Liptovský Mikuláš, o zvýšenie výživného, takto

rozhodol:

Otec je p o v i n n ý prispievať K. na výživu sumou 100 € mesačne od 1.1.2019 do 31.8.2019 a sumou 75 € mesačne od 1.9.2019, a to do 15. dňa mesiaca, na ktorý sa výživné poskytuje, pričom nedoplatok na zvýšenom výživnom za obdobie od 1.1.2019 do 29.2.2020 v sume 550 € je p o v i n n ý uhradiť do 15 dní od doručenia rozsudku.

Týmto m e n í Rozsudok Okresného súdu Žilina č. k. 21P/258/2016 - 65 zo dňa 9.2.2017 v časti úpravy výživného na K..

odôvodnenie:

1) Návrhom doručeným súdu dňa 16. 1. 2019 sa matka domáhala zvýšenia výživného na vtedy maloletú K. na sumu 250 € mesačne s odôvodnením, že s otcom sú manželia, majú spolu dve deti a od 1. 3. 2017 nebývajú v spoločnej domácnosti, z ktorej boli nútení sa vysťahovať pre neustále nehody. Manžel vôbec neprispieval na deti, ani na domácnosť. Nebol schopný dohodnúť sa na vypořádání nehnuteľnosti, ktorú vlastnil ešte s bývalou manželkou. Z dôchodku si kupoval iba alkohol. Matka býva v prenajatom byte s výškou prenájmu 390 €. Od 26. 6. 2018 do 15. 11. 2018 bola dlhodobo práceneschopná kvôli chrbtici. Jej zdravotný stav je zhoršený. Maloletá v čase podania návrhu bola v treťom ročníku strednej školy (matka vyčísliła všetky jej náklady). Poukázala tiež na to, že manžel predal nehnuteľnosť.

2) Otec so zvýšením výživného nesúhlasil s poukazom na svoj zdravotný stav, ako aj skutočnosť, že z predaja nehnuteľnosti po zakúpení záhradnej chatky mu zostalo 8 tisíc eur, ktoré použil do opravy záhradnej chatky. Čaká ho operácia druhého kĺbu v apríli 2020, taktiež má šedý zákal a potrebuje operáciu. Aktuálne otec býva v Liptovskom Mikuláši u švagra v penzióne, kde prispieva 150 €. Užíva lieky na tlak v sume 20 €. Jeho jediný príjem je starobný dôchodok. Otec tiež poukázal na to, že pred 15 rokmi predal dom, ktorý mal v spoluvlastníctve, pričom za podiel 1 získal 1,25 mil. Sk. Z toho manželka zakúpila dve nehnuteľnosti v Žilinskej Lehote a v Závodí výlučne na svoje meno napriek trvaniu manželstva a následne v roku 2019 dom v Závodí prepísala na syna. Otec sa v konaní vedenom na tunajšom

súde pod spis. zn. 4C/57/2019 domáha určenia, že uvedené nehnuteľnosti patria do bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Pôvodne otec po predaji nehnuteľnosti, ktorú mal v spoluvlastníctve ešte s bývalou manželkou, plánoval zrekonštruovať dom v Žilinskej Lehote, ale nakoniec sa rozhodol kúpiť záhradnú chatku; táto je však nezateplená a v zime neobývateľná. Otec tvrdil tiež podližnosti voči sestram a tieto z predaja domu vo výške asi 5 tisíc eur splatil. Poukázal tiež na to, že s finančnými prostriedkami v domácnosti disponovala manželka, ale otec začal s dôchodkom disponovať až v septembri 2016. V aktuálnom období od septembra 2019 do februára 2020 uhradil synovi výživné 350 € podľa predchádzajúceho rozsudku v sume 50 € mesačne bez dohody so synom a dcérou prispel 90 € na stužkovú. Otec podal návrh na rozvod manželstva dňa 15. 1. 2020 na Okresný súd v Liptovskom Mikuláši.

3) Na to matka namietala, že výživné na syna a príspevok na stužkovú otec uhradil až po jej písomnej výzve. Poukázala na to, že otec má na rozdiel od nej prostriedky na zaplatenie právnych služieb. Pokiaľ v minulosti disponovala s dôchodkom otca, bolo to v čase jeho celoročného pobytu v ústave v Liptovskom Hrádku a následnom pobyte v domove dôchodcov, kde sa platilo 400 € mesačne. Aj na zaplatenie týchto pobytov si musela požičať. Taktiež hradila za otca jeho dlhy na liekoch. Tvrdenia otca považovala za klamlivé. Poukázala na to, že penzión vlastní otcova sestra. Otcove sestry donútili otca predať podiel na rodičovskom dome a celý život na ne nadával.

4) Plnoletá dcéra bola ochotná pristúpiť na výživné 100 € mesačne.

5) Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom rodičov a plnoletej dcéry a rozhodol podľa nasledovných ustanovení zákona:

6) Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine (ZR) - plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

7) Podľa § 62 ods. 2 ZR - obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

8) Podľa § 62 ods. 3 ZR - každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

9) Podľa § 62 ods. 4 ZR - pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

10) Podľa § 62 ods. 5 ZR - výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

11) Podľa § 75 odsek 1 ZR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

12) Podľa § 78 ods. 1 ZR - dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

13) Na základe vykonaného dokazovania, dospel súd k záveru, že návrh na zvýšenie výživného je čiastočne dôvodný. Naposledy bolo výživné určené rozsudkom Okresného súdu Žilina č. k. 21P/258/2016-65 zo dňa 9. 2. 2017 tak, že otec bol zaviazaný prispievať na výživu vtedy maloletej K. sumou 50 € a na syna V. sumou 50 € mesačne. Súd vychádzal zo skutočnosti, že V. navštevoval tretí ročník a K. na prvý ročník strednej školy. Otec dosahoval príjem 273 € zo starobného dôchodku, mal v spoluvlastníctve rodinný dom v Žilinskej Lehote. Matka dosahovala príjem 1.245 € (11-12/2016) a čistý príjem 445 € za obdobie 09/2016. Odvtedy došlo k nasledovným zmenám na strane účastníkov.

14) Matka je zamestnaná s priemerným hrubým príjmom 909 €, čo spolu s daňovými bonusmi na obe deti predstavuje 680 € netto. Súd uvedený príjem matka považuje za primeraný vzhľadom na jej pomery, vek a vzdelanie, ako aj dosiahnutú prax. Ďalej súd zistil, že matka nevlastní žiadnu nehnuteľnosť. Bývanie pre seba a deti zabezpečuje v nájme do decembra 2018 v sume 390 € a od októbra 2019 vo výške 450 € mesačne. Bola vlastníkom neobývateľného domu v Závodí, ktorého vlastníctvo prepísala na syna F..

15) Plnoletá K. je v poslednom ročníku strednej školy. Jej mesačné výdavky pozostávajú z bežným nákladov na stravu, ošatenie, hygienu, cestovné a výdavky súvisiace so štúdiou.

16) Otec je starobný dôchodca; výška dôchodku dosahovala v roku 2019 sumu 298,50 € a v roku 2020 sumu 307,50 €. Vzhľadom na vek otca a jeho zdravotný stav (dlhodobé užívanie alkoholu, problémy s kĺbmi) je nutné vyhodnotiť ako zodpovedajúci a primeraný jeho možnostiam.

17) Čo sa týka majetkových pomerov otca, tento je vlastníkom záhradnej chatky o výmere 15 m² s príľahlým pozemkom o výmere 438 m² v kat. území S. S.. Túto nehnuteľnosť otec nadobudol kúpnu zmluvou zo dňa 30. 1. 2019 za kúpnu cenu 30 tisíc eur. Otec inou kúpnu zmluvou spoločne s bývalou manželkou S. N. predal rodinný dom súp. č. 1 v kat. území Žilinská Lehota spoločne s príľahlými pozemkami o výmere 330 m², 328 m² a 63 m² za kúpnu cenu 80 tisíc eur, pričom z uvedenej kúpnej ceny bolo otcovi vyplatených 38 tisíc eur. Podľa výpisu z účtu otca z uvedenej sumy mu zostalo 6.156,66 € ku dňu 31. 12. 2019. Otec sa v súdnom konaní domáha určenia, že nehnuteľnosti nadobudnuté počas manželstva patria do bezpodielového spoluvlastníctva.

18) Vzhľadom na okolnosti prípadu, keď aj uvedená kúpna zmluva o nadobudnutí záhradnej chatky s príľahlými pozemkami by mohla byť napadnutá žalobou o určenie, že majetok patrí do bezpodielového spoluvlastníctva manželov s tým, že už uvedené žaloby boli podané len v nedávnom období, súd nepovažoval za hospodárne, účelné a v záujme dieťaťa, aby počkal na ich výsledok a tým presne zistil majetkové pomery otca, resp. rodičov. Súd vychádzal aj z toho, že otec predal podiel na nehnuteľnosti, ktorá do bezpodielového spoluvlastníctva manželov nepatrila, teda svoj výlučný majetok, a z tohto si zabezpečil iné primerané bývanie a časť prostriedkov v podobe úspor mu bola zachovaná.

19) Pri určení výživného a jeho zvýšení súd vychádzal najmä z toho, že došlo k zmene pomerov, k zvýšeniu dôchodku otca o sumu cca 30 €. Zároveň otec, ktorý v čase posledného rozhodnutia zabezpečoval bytové potreby detí aspoň poskytnutím nehnuteľnosti, na ktorej mal spoluvlastnícky podiel, aktuálne bytové potreby dieťaťa už nezabezpečuje a tieto sú zabezpečené komerčným nájomným, ktoré mu musí matka hradiť zo svojho príjmu. Taktiež je nutné poukázať, že k zvýšeniu príjmu u matky nedošlo. Naopak zvýšili sa výdavky na dieťa, ktoré ukončuje strednú školu s maturitou.

20) Otec nepreukázal náklady, ktoré na bývanie má, ani dlh voči svojim sestrám. Tiež nie je zrejmé, prečo si zakúpil nehnuteľnosť, ktorá údajne nespĺňa podmienky pre ubytovanie v zimnom období, ktorú okolnosť sám na prvom pojednávaní netvrdil. Preto súd nemal preukázané, či otec bol nútený využiť bývanie u príbuzných, ďalej či mu tieto pomáhajú ako rodinnému príslušníkovi bezodplatne (a to vrátane právnych služieb). Výživné na dieťa má však prednosť pred všetkými inými záväzkami - keďže otec prestal poskytovať dieťaťu bývanie a zároveň sa mu zvýšil dôchodok, je na mieste zvýšiť výživné.

21) Za primeranú sumu súd považuje zvýšenie výživného na 75 € počas obdobia, keď súčasne trvá vyživovacia povinnosť otca k synovi V.vi. V čase, keď mal tento prerušené štúdium (t. zn. pred septembrom 2019), mal otec vyživovaciu povinnosť len k dcére a v tomto období súd určil jeho vyživovaciu povinnosť vo výške 100 €, teda toľko, čo činil celkový rozsah vyživovacej povinnosti určeným ostatným rozsudkom (na dve deti). Súd má za to, že otec má zabezpečené aktuálne bývanie, aj základné potreby a z prostriedkov na účte si môže plniť uvedenú vyživovaciu povinnosť.

22) Súd výživné zvýšil počnúc januárom 2019, v ktorom mesiaci matka návrh na zvýšenie výživného podala.

23) Pre úplnosť súd dodáva, že v poručenských veciach nie je viazaný návrhom účastníkov, ktorí i tak v priebehu konania často svoje návrhy v petite menia bez ďalšieho (rozhodnutia o zmene návrhu), preto výrok o zamietnutí návrhu na zvýšenie výživného vo zvyšnej časti považoval za nadbytočný.

Nedoplatok na zvýšenom výživnom

24) Podľa § 76 ods. 1 ZR, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

25) Podľa § 232 ods. 3 a 4 CSP, lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu.

Ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradím ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

26) Nakoľko otec neprispieval nad rámec dosiaľ určeného výživného, za rozhodné obdobie od januára 2019 do februára 2020 mu vznikol nedoplatok v sume 550 € (8 mesiacov x 50 € + 6 mesiacov x 25 €). Vzhľadom aktuálnu právnu úpravu, ktorá pri už zročnom výživnom vylučuje plnenie v splátkach, ako i na výšku nedoplatku, súd otca zaviazal na jeho úhradu jednorazovo do 15 dní od doručenia rozsudku (keďže rozsudky odsudzujúce na plnenie výživného sú predbežne vykonateľné). Súd prihliadol tiež k tomu, že otec disponuje prostriedkami na účte na úhradu tohto nedoplatku. Pre úplnosť súd dodáva, že príspevok 90 € považoval za príspevok na mimoriadny náklad dieťaťa, nie na jeho bežnú výživu, a preto k nemu neprihliadal.

27) Keďže rozhodnutím súdu došlo v súlade s ust. § 231 CSP k zmene ostatného rozsudku o určení výživného, súd túto skutočnosť uviedol vo výroku rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je odvolanie prípustné.

Odvolanie je potrebné podať v lehote 15 dní odo dňa doručenia rozsudku, na Okresnom súde Žilina.

V odvolaní je potrebné uviesť:

- všeobecné náležitosti podania (§ 127 ods. 1 a 2 CSP), t. j.:
- ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka,
- čo sa ním sleduje, podpis a spisovú značku tohto konania
- proti ktorému rozhodnutiu smeruje,
- v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda; rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania,
- z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody podľa § 365 CSP) a
- čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- neboli splnené procesné podmienky,
- súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené,
- rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, alebo
- súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov). Ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.